

Δήμος Αγράφων

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Αθήνα, 14.12.2023

Δελτίο Τύπου

«Βίνιανη των Αγράφων - Στρατηγικό Σχέδιο για την αναβίωση του οικισμού»

Πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 13 Δεκεμβρίου 2023, στην αίθουσα τελετών «Λ. Καυτατζόγλου» του κτ. Αβέρωφ, εκδήλωση για την παρουσίαση της έρευνας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου «**Βίνιανη των Αγράφων - Στρατηγικό Σχέδιο για την αναβίωση του οικισμού**», με μεγάλη προσέλευση της πανεπιστημιακής κοινότητας, στελεχών της αυτοδιοίκησης και πολλών Ευρυτάνων της Αθήνας.

Στον χαιρετισμό του, ο **Πρύτανης του ΕΜΠ καθηγητής Ι. Χατζηγεωργίου** σημείωσε ότι πρόκειται για ένα εξαιρετικό δείγμα συνέργειας της πολυτεχνειακής κοινότητας με την τοπική αυτοδιοίκηση, της διάχυσης της επιστημονικής γνώσης προς όφελος των τοπικών κοινωνιών. Το Πολυτεχνείο έχει μία μακρά παράδοση ανάλογων έργων, όπως στο Λαύριο και στο γεφύρι της Πλάκας. Η ολοκλήρωση του φιλόδοξου ερευνητικού έργου για την αναβίωση της Βίνιανης μπορεί να αποτελέσει ένα αξιόπιστο ισχυρό εργαλείο στα χέρια της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης.

Μιλώντας για τον ρόλο της Βίνιανης στην Εθνική Αντίσταση 1941-1944 εξήρε τα πλεονεκτήματα του τόπου και έδωσε ταυτόχρονα συγχαρητήρια στη μεγάλη επιστημονική ομάδα για την έρευνα.

Η Κοσμήτορας της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, αναπλ. καθηγήτρια Ρένα Κλαμπατσέα αναφέρθηκε στον κοινωνικό ρόλο και στη σχέση της σχολής με την κοινωνία, καθώς οι σπουδές της πρέπει να είναι ανοιχτές στις πραγματικές ανάγκες των τοπικών κοινωνιών, ως ανοιχτά εργαστήρια αρχιτεκτονικής. Τόνισε ότι η έρευνα για τη Βίνιανη αποτελεί ένα στέρεο υπόβαθρο αλλά και όραμα για την αναβίωση του ορεινού χώρου.

Ο Δήμαρχος Αγράφων κ. Αλέξης Καρδαμπίκης αναφέρθηκε στη συνεργασία του δήμου με την ερευνητική ομάδα του ΕΜΠ επί σχεδόν ενάμιση χρόνο και στις συστηματικές επισκέψεις της τελευταίας στον τόπο. Η Βίνιανη, όπως σημείωσε, είναι ένα ιστορικό χωριό που αντιστέκεται σθεναρά στον χρόνο. Επιθυμία της τοπικής κοινωνίας είναι ο τόπος να ξαναζωντανέψει και η έρευνα δίνει τη μεθοδολογία που αυτό μπορεί να γίνει.

Ο επιστημονικός υπεύθυνος της έρευνας, καθηγητής Νίκος Μπελαβίλας εκ μέρους της πολυπληθούς ερευνητικής ομάδας, ανέλυσε τα βασικά στοιχεία του Στρατηγικού Σχεδίου για την αναβίωση της Βίνιανης. Αποκάλυψε τα αρχαιολογικά και αρχειακά ευρήματα τα οποία τεκμηριώνουν πως η Βίνιανη, εκτός από η εμβληματική «Πρωτεύουσα του Βουνού», έχει μία μακρά ιστορία που φτάνει έως την ελληνιστική εποχή διασχίζοντας τον βυζαντινό μεσαίωνα και την οθωμανική περίοδο. Ο φυσικός και πολιτιστικός πλούτος, η ποιότητα ζωής, τα προϊόντα του αγροτοδιατροφικού συμπλέγματος είναι τα ισχυρά πλεονεκτήματα της περιοχής. Σε αυτά θα

στηριχτεί η αναγέννηση του τόπου μέσω της επανεκκίνησης της αγροτικής οικονομίας, της αποκατάστασης των μνημείων, του αγροτουρισμού και οικοτουρισμού και μέσω κινήτρων για την προσέλκυση νέου πληθυσμού, την εγκατάσταση «ψηφιακών νομάδων» και την αναστροφή της δημογραφικής γήρανσης.

Οι αναπληρώτριες καθηγήτριες Έλενα Κωνσταντινίδου και Ελευθερία Τσακανίκα και η τ. αναπληρώτρια καθηγήτρια Νίκη Μιλιτιάδου, κύριες ερευνήτριες του έργου, αναφέρθηκαν σε επιμέρους στοιχεία της έρευνας. Παρουσίασαν τις εξαντλητικές καταγραφές των κτιρίων του οικισμού. Ανέλυσαν τα ζητήματα του δημοσίου χώρου της Βίνιανης, των προσβάσεων και των προτάσεων επανάχρησης στο πλαίσιο των ασκήσεων του μεταπτυχιακού προγράμματος του ΕΜΠ «Προστασία Μνημείων». Προσέγγισαν ζητήματα οικοδομικής και παθολογίας των κτιρίων, εξειδικεύοντας τις κατευθύνσεις προτάσεων για την αποκατάστασή τους.

Σύντομες παρεμβάσεις έγιναν από την **Αντιπεριφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας κα Κ.Καλαντζή, τη Γενική Διευθύντρια Αναστηλώσεων, Μουσείων και Τεχνικών Έργων του Υπ. Πολιτισμού κα Ανδρουλιδάκη, τον ευρωβουλευτή κ. Πέτρο Κόκκαλη.**

Παρευρέθηκαν επίσης η **προϊσταμένη της Διεύθυνσης Προστασίας και Αναστήλωσης Νεωτέρων και Σύγχρονων Μνημείων του Υπ. Πολιτισμού κα Καρανή, ο Δήμαρχος Καρπενησίου κ. Σουλιώτης, ο Περιφερειακός Σύμβουλος Αττικής κ. Χρ.Καραμάνος, ο Αντιπρόεδρος Θεραπευτηρίου κ. Μπαλτάς, οι τέως βουλευτές Ευρυτανίας κ.κ. Καρανίκας και Κώτσιας, οι Αντιδήμαρχοι Δ. Αγράφων κα Κοτρώνα και κ. Μάκκας, ο Γ.Γ. Δ. Αγράφων κ. Παπαθανάσης, ο Δημ. Σύμβουλος κ. Σταμούλης, ο Πρόεδρος της κοινότητας Βίνιανης κ. Μαντής, ο τέως Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Τσιτσάνης.**

Το ερευνητικό πρόγραμμα «Η Βίνιανη των Αγράφων» υλοποιήθηκε μέσω του Μνημονίου Συνεργασίας του Δήμου Αγράφων με το Εργαστήριο Αστικού Περιβάλλοντος ΕΜΠ, με την εθελοντική συμμετοχή 45 πανεπιστημιακών, νέων ερευνητών και μεταπτυχιακών και προπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών.

Ευχόμαστε οι προτάσεις για τα μέτρα αναβίωσης της εμβληματικής «Πρωτεύουσας» της Εθνικής Αντίστασης, να δώσουν νέα πνοή στην περιοχή και στον Ιστορικό Οικισμό δημιουργώντας έναν ελκυστικό, βιώσιμο και ισχυρό πόλο μίας ήπιας κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης.

Το υλικό της έρευνας είναι δημόσια διαθέσιμο στο vinianintua.blogspot.com.

Η εκδήλωση και οι ομιλίες στο <https://www.youtube.com/watch?v=Z3Kvrzq-kzo&t=7299s>